

List biskupa elbląskiego na niedzielę [22 stycznia 2017] w Tygodniu Modlitwo Jedność Chrześcijan: w związku z 500-leciem Reformacji

Drodzy uczestnicy Mszy świętej,

Siostry i Bracia w wierze i nadziei zawartej w Ewangelii!

W końcu października 1517 r. Marcin Luter ogłosił w Wittenberdze 95 tez, to jest krytycznych zdań i postulatów. Wydarzenie to, przyjęto za początek ruchu reformy późnośredniowiecznego Kościoła w Niemczech. Był to ruch oddolny i spontaniczny. Nie znalazł on aprobaty ze strony Rzymu. Stawał się coraz bardziej antypapieskim. Zwolenników Marcina Lutra i jego idei wsparli książęta oraz magistraty dużych miast, co dawało ruchowi materialne zaplecze i ochronę przed biskupami.

Marcin Luter był człowiekiem uzdolnionym, zakonnikiem, profesorem Pisma świętego. Krytycznie oceniał sytuację w Kościele. Pragnął bardzo, aby został przeprowadzony proces naprawczy. Nie zamierzał tworzyć odrębnego Kościoła. Jednak sytuacja potoczyła się właśnie w tym

kierunku. Ze starego Kościoła wyodrębniła się społeczność protestujących, protestantów. Powstało wyznanie ewangelicko-augsburskie, a później następne.

Marcin Luter przetłumaczył Pismo święte na język niemiecki. Pragnął, aby stało się ono codzienną, podstawową lekturą chrześcijan. Luteranie zaczęli odprawiać nabożeństwa w językach narodowych. Odeszli tym samym od łaciny. Za najważniejsze uznali dwa sakramenty: chrzest i Wieczerzę Pańską. Przestali akcentować obowiązek niedzielnego uczestnictwa w nabożeństwie. Później Luter żałował tej decyzji.

Luteranie zrezygnowali z budowy ołtarzy ku czci Maryi i świętych. Zwracali uwagę na prawdę, iż zbawienie zawdzięczamy Jezusowi Chrystusowi ? Synowi Bożemu. Zrezygnowali z pielgrzymek do sanktuariów, z postów i wielu praktyk ascetycznych, ☐☐ a także z życia zakonnego. Zaczęli ustanawiać duszpasterzy [pastorów] bez udzielania im sakramentu święceń, co wiąże się z posługą biskupa. W ten sposób powstało nowe wyznanie, albo jak to określa kardynał Walter Kasper ?kościół nowego typu?.

Reformacja była swoistą rewolucją religijną, która

rozszerzyła się na całą Europę. Sprowokowała spory i konflikty. Doszło do zamieszek i wojen religijnych. Zarówno katolicy, jak i ewangelicy używali wobec siebie ostrych słów, epitetów, pomówień i oskarżeń. Kościół katolicki sformułował zasady reformy i odnowy na Soborze Trydenckim [1545-1563]. Protestanci nie wzięli w nim udziału. Jedności nie udało się wówczas odbudować.

Zwolennicy Reformacji przejęli zarząd większości parafii w Pomezanii. Zanikło katolickie biskupstwo w Kwidzynie. W Elblągu przy Kościele katolickim pozostała parafia św. Mikołaja, a kościół dominikanów pod wezwaniem Panny Marii stał się protestancki.

Do połowy XX w. katolicy w Pomezanii byli w mniejszości [w diasporze]. Pomogła w tym zasada: czyja władza, tego wyznanie. Sytuacja wyznaniowa zmieniła się zasadniczo na skutek przemieszczeń ludności pod koniec II wojny światowej. Ludność ewangelicka, w większości niemiecka uciekła na zachód przed Armią Czerwoną, albo po wojnie przymuszona lub dobrowolnie opuściła ojczyście tereny emigrując do Niemiec. Do miast, miasteczek i wiosek Prus Wschodnich zaczęli przybywać osadnicy z Polski centralnej lub tzw. repatrianci, czyli wypędzeni lub przesiedleni z kresów wschodnich II Rzeczypospolitej. Dziś, naszymi sąsiadami są niewielkie wspólnoty luterzańskie, metodystyczne czy inne reformacyjne. Musimy pamiętać, że wiele naszych kościołów parafialnych posiada

wystrój projektowany i fundowany przez braci ewangelików. Znajdujemy w nich przedmioty o dużej wartości teologicznej i artystycznej. Wymagają szacunku i pietyzmu, ochrony i stałej konserwacji. Są to przede wszystkim ołtarze, ambony, chrzcielnice [czasami z aniołem chrzcielny?], organy, ale także cmentarze.

Ponad 50 lat temu [w 1965 r.] Kościół rzymskokatolicki dołączył do ruchu ekumenicznego. To znaczy do uczestnictwa we wspólnym dążeniu chrześcijan ku jedności. Greckie słowo "oikumene" oznacza jedność, całość, rzeczywistość niepodzieloną. W tym czasie, nasze wzajemne relacje z chrześcijanami Kościołów Reformacji uległy dużej poprawie. Ostatnim ważnym wydarzeniem była podróż Ojca Świętego Franciszka do Lund w Szwecji, gdzie odbywało się transmitowane na cały świat nabożeństwo ekumeniczne, przy okazji zbliżającej się pięćsetnej rocznicy początku reformacji.

Dla wszystkich chrześcijan Reformacja to ważne wydarzenie, a właściwie proces dziejowy. My katolicy, powracamy do niej myślą, odczuwając ból serca z racji podziału chrześcijan na Zachodzie. Tym bardziej, gotowi jesteśmy do wspólnej, ekumenicznej modlitwy o jedność. Rozumiemy też, że chrześcijanie Reformacji mają od pięciu wieków własny wątek dziejów, dokonań i bohaterów wiary.

Wpisany przez Redaktor
poniedziałek, 23 stycznia 2017 10:41 -

+Jacek Jezierski ? biskup elbląski

Elbląg, dn. 18 stycznia 2017